ISSN 1840-3478

SAOPĆENJE
PRIOPĆENJE
FIRST RELEASE

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku
Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Institute for Statistics of FBiH

GODINA / *YEAR* XIV | SARAJEVO, 20. 05. 2021. | BROJ / *NUMBER:* 2.1.1

INDEKSI PROIZVODNJE U GRAĐEVINARSTVU, I TROMJESEČJE 2021.
PRVI REZULTATI[1)]

INDICES OF PRODUCTION IN CONSTRUCTION, I QUARTER 2021
FIRST RESULTS[1)]

Ukupna desezonirana proizvodnja u građevinarstvu u prvom tromjesečju 2021.godine u poređenju sa prethodnim tromjesečjem veća je za 0,2%. Posmatrano prema vrsti građevinskih objekata, u istom periodu na objektima visokogradnje zabilježen je pad od 0,1%, a na objektima niskogradnje rast od 0,4%.

Total seasonally adjusted production in construction in the first quarter of 2021, compared to the previous quarter increased by 0,2%. By type of construction, it decreased by 0,1% for buildings and increased by 0,4% for civil engineering during the same period.

Ukupna kalendarski prilagođena proizvodnja u građevinarstvu u prvom tromjesečju 2021.godine u poređenju sa prvim tromjesečjem 2020. godine veća je za 3,0%. Posmatrano prema vrsti građevinskih objekata, u istom periodu na objektima visokogradnje zabilježen je rast od 1,6%, a na objektima niskogradnje rast od 4,4%.

In the first quarter of 2021, compared to the first quarter of 2020, total working-day adjusted production in construction increased by 3,0%. By type of construction it increased by 1,6% for buildings, and increased by 4,4% for civil engineering during the same period.

Indeksi proizvodnje u građevinarstvu, I 2017 - I 2021 (Ø2015=100)

Indices of production in construction, 1st quarter 2017 – 1st quarter 2021 (Ø2015=100)

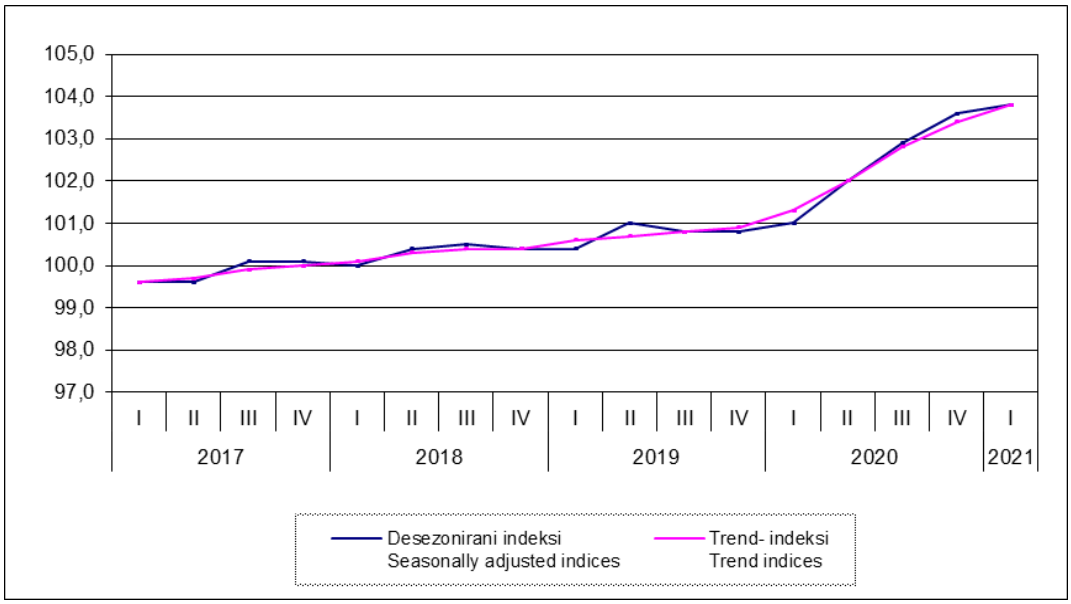

1)Prvi rezultati postaju konačni danom objavljivanja saopćenja za naredno tromjesečje.

1)First results become final day of the publication of announcements for the next quarter

1. PROIZVODNJA U GRAĐEVINARSTVU - TROMJESEČNE STOPE PROMJENA IZRAČUNATE IZ DESEZONIRANIH INDEKSA

PRODUCTION IN CONSTRUCTION - QUARTER-ON-QUARTER GROWTH RATES CALCULATED ON THE BASIS OF SEASONALLY ADJUSTED INDICES

%

	IV 2019 / III 2019	I 2020 / IV 2019	II 2020 / I 2020	III 2020 / II 2020	IV 2020 / III 2020	I 2021 / IV 2020	
Ukupno	0,0	0,2	1,0	0,9	0,7	0,2	*Total*
Objekti visokogradnje	0,1	-0,2	0,5	0,5	0,2	-0,1	*Buildings*
Objekti niskogradnje	0,0	0,7	1,4	1,2	1,2	0,4	*Civil engineering*

2. PROIZVODNJA U GRAĐEVINARSTVU - GODIŠNJE STOPE PROMJENA IZRAČUNATE IZ KALENDARSKIH PRILAGOĐENIH INDEKSA

PRODUCTION IN CONSTRUCTION - YEAR-ON-YEAR GROWTH RATES CALCULATED ON BASIC OF WORKING-DAY ADJUSED INDICES

%

	IV 2019 / IV 2018	I 2020 / I 2019	II 2020 / II 2019	III 2020 / III 2019	IV 2020 / IV 2019	I 2021 / I 2020	
Ukupno	0,4	0,4	0,8	2,2	2,9	3,0	*Total*
Objekti visokogradnje	0,3	-0,3	0,0	1,0	0,9	1,6	*Buildings*
Objekti niskogradnje	0,5	1,1	1,6	3,3	4,7	4,4	*Civil engineering*

3. PROIZVODNJA U GRAĐEVINARSTVU - IZVORNI (NEPRILAGOĐENI) INDEKSI[1)]

PRODUCTION IN CONSTRUCTION - GROSS (UNADJUSTED) INDICES[1)]

	Struktura / *Structure*	I 2021 / Ø 2020	I 2021 / I 2020	
Ukupno	100,0	95,6	103,3	*Total*
Objekti visokogradnje	39,9	96,3	101,6	*Buildings*
Objekti niskogradnje	60,1	95,1	104,4	*Civil engineering*

4. STRUKTURA ODRAĐENIH SATI NA GRADILIŠTIMA PREMA VRSTAMA GRAĐEVINA I RADOVA

COMPOSITION OF HOURSE WORKED ON SITES BY TYPE OF CONSTRUCTIONS AND TYPES OF WORKS

Vrsta građevina / *Type of constructions*	Vrsta radova / type of works: Ukupno / *Total*	novogradnja/new construction	ostali radovi/other works[2)]	
Ukupno	**100,0**	57,5	42,5	*Total*
Objekti visokogradnje	49,3	37,6	11,7	*Buildings*
Objekti niskogradnje	50,7	19,9	30,8	*Civil engineering*

[1)] Indeks za građevinarstvo ukupno je kompozitni indeks koji se izvodi iz indeksa visokogradnje i niskogradnje i njihovog učešća (strukture) u ukupnoj građevinskoj aktivnosti u posmatranom tromjesečju

[1)] *Index for total constrution is a composite index derived from the indices of buildings and civil engineering and ther share (structure) in the total construction activity in a quarter*

[2)] Rekonstrukcije, popravci i održavanje postojećih građevina

[2)] *Reconstructions, maintenance and repair works of existing buildings*

Struktura odrađenih sati na gradilištu, I tromjesečje 2021.godine
Composition of hourse worked on sites, I quarter 2021

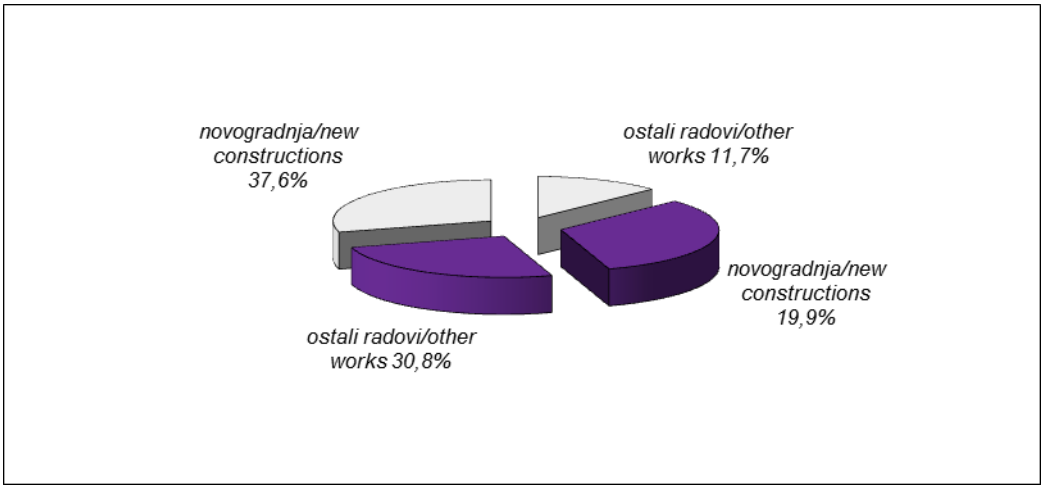

DODATAK - INDEKSI PROIZVODNJE U GRAĐEVINARSTVU - TROMJESEČNE VREMENSKE SERIJE
ANNEX - INDICES OF PRODUCTION IN CONSTRUCTION- QUARTELY SERIES

2015 = 100

	Ukupno Total				**Na objektima visokogradnje** On buildings constructions				**Na objektima niskogradnje** On civil engineering works			
	izvorni indeksi *Gross indices*	kalendarski prilagođeni indeksi *Working-day adjusted*	desezoniran i indeksi *Seasonally adjusted indices*	trend-indeksi *Trend indices*	izvorni indeksi *Gross indices*	kalendarski prilagođeni indeksi *Working-day adjusted*	desezoniran i indeksi *Seasonally adjusted indices*	trend-indeksi *Trend indices*	izvorni indeksi *Gross indices*	kalendarski prilagođeni indeksi *Working-day adjusted*	desezoniran i indeksi *Seasonally adjusted indices*	trend-indeksi *Trend indices*
2019												
I	95,6	94,7	100,4	100,6	102,2	102,2	107,0	107,0	88,3	88,3	94,8	95,2
II	99,8	100,2	101,0	100,7	106,8	106,8	107,0	107,0	94,7	94,7	95,9	95,4
III	103,3	103,4	100,8	100,8	108,9	108,9	107,1	107,1	98,8	98,8	95,4	95,5
IV	104,5	104,4	100,8	100,9	110,1	110,1	107,1	107,1	99,6	99,6	95,4	95,7
2020												
I	95,6	95,1	101,0	101,3	101,9	101,9	106,9	107,1	89,3	89,3	96,0	96,4
II	100,4	101,0	102,0	102,0	106,8	106,8	107,4	107,4	96,2	96,2	97,4	97,4
III	105,4	105,7	102,9	102,8	110,0	110,0	107,9	107,8	102,1	102,1	98,6	98,5
IV	107,0	107,4	103,6	103,4	111,1	111,1	108,1	108,0	104,3	104,3	99,8	99,5
2021												
I	97,3	97,9	103,8	103,8	103,5	103,5	108,0	108,1	93,2	93,2	100,2	100,1

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

U ovom saopćenju objava indeksa proizvodnje u građevinarstvu usklađena je sa EU propisima o kratkoročnim statistikama i preporukama o publikovanju indeksa proizvodnje u građevinarstvu.
U skladu s tim, proizvodnja u građevinarstvu se prikaziva tromjesečnom stopom promjene izračunatom iz desezoniranih indeksa i godišnjom stopom promjene izračunatom iz kalendarskih prilagođenih indeksa.
Izračunate serije indeksa proizvodnje u građevinarstvu uporedive/usporedive su s onim koje objavljuje EUROSTAT.

Istraživanje se provodi na osnovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH („Sl. Novine FBiH" br. 63/03 i 9/09).

Opširnija metodološka objašnjenja za ovo istraživanje objavljena su na internet staranici Federalnog zavoda za statistiku
http://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/gradevinarstvo/

Pravna i metodološka osnova

Tromjesečni izvještaj građevinarstva (K KPS GRAĐ-21) provodi se u F BiH na onovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH (Službene novine FBiH br. 63/03 i 9/09).
Koncepti i definicije koji se primjenjuju u istraživanjima K K KPS GRAĐ-21 u F BiH usklađeni su s konceptima i definicijama iz Metodologije za kratkoročne poslovne statistike EU-a (Tema 4, ISSN 1725-0099, Europska zajednica, 2006.) i Uredbe Komisije (EZ-a) br. 1503/2006. o definicijama varijabla, popisu varijabla i učestalosti prikupljanja podataka.

Pokrivenost i obuhvat

Tromjesečni izvještaj građevinarstva (K KPS GRAĐ-21) prikuplja se za poslovne subjekte ili njihove dijelove koji su u Statističkom poslovnom registru poslovnih subjekata razvrstani u područje F Građevinarstvo u skladu sa KD BiH 2010.
Tromjesečnim istraživanjem K KPS GRAĐ-21 obuhvaćena su sva preduzeća/poduzaća i njihovi dijelovi sa deset i više zaposlenih (tzv. „cut off" uzorak), koja se bave građevinskom djelatnošću.
Podaci se odnose na građevinske radove (na novim građevinama, rekonstrukcijama, popravcima i održavanju postojećih građevina) izvršene na području BiH. Razvrstavanje građevina i radova izvršeno je prema Klasifikaciji vrsta građevinskih objekata – KVGO BiH, koja je usklađena s klasifikacijom koju propisuje Eurostat *(Classifications of Types of Constructions – CC, final version).*

Metoda kalkulacije

Indeksi proizvodnje u građevinarstvu izračunavaju se u dva koraka. U prvom koraku indeks se računa na osnovu/temelju odrađenih sati radnika na gradilištu a u drugom koraku se vrši ponderacija istog na osnovu/temelju vrijednosti izvršenih građevinskih radova.

Prezentacija serija indeksa

Indeksi proizvodnje u građevinarstvu u ovom saopćenju prikazuju se kao izvorni (neprilagođeni) indeksi, desezonirani indeksi (iz kojih je isključen uticaj kalendarskih dana i sezonske komponente), kalendarski prilagođeni indeksi (iz kojih je isključen uticaj kalendarskih dana npr. broj radnih dana, nacionalni praznici, vjerski praznici itd.) te trend-indeksi (desezonirani indeksi iz kojih je isključen uticaj slučajne komponente).
Desezoniranje i kalendarsko prilagođavanje provedeni su uz pomoć programa JDEMETRA+, primjenom metode TRAMO-SEATS na tromjesečnoj seriji indeksa (Ø 2015.= 100), koja počinje indeksom za prvo tromjesečje 2005. godine.
Produžavanje serije indeksa dodavanjem novih tromjesečnih podataka može zbog obilježja primijenjene metode desezoniranja prouzrokovati naknadne promjene desezoniranih indeksa te trend-indeksa za prethodna razdoblja.

NOTES OF METHODOLOGY

In this release, indices of production in construction is harmonised with the EU regulations referring to short-term statistics and recommendations for the publishing of indices of production in construction.
Accordingly, production in construction is interpreted through the quarterly change rate calculated on the basis of seasonally adjusted indices and the annual change rate calculated on the basis of working-day adjusted indices.
Calculated series of indices of production in construction are comparable to those published by EUROSTAT.

This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in theFederation of B&H ("Official Gazette FB&H" No. 63/03 and 9/09).

More detailed notes on the Methodology of this survey are published on the web site of the Federal Statistical Office
http://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/gradevinarstvo/

Legal and methodological framework

The Quarterly Report on construction (K KPS GRAĐ-21) is carried in FB&H on the basis of the Official Law on Statistics of FB&H (Official Gazette Nos 63/03 and 9/09).
Concepts and definitions used in the K KPS GRAĐ-21 *Surveys are harmonised in F BiH with the EU Methodology of Short-Term Business Statistics (Theme 4, ISSN 1725-0099; European Communities, 2006) as well as with the Commission Regulation (EC) No 1503/2006 on definitions of variables, list of variables and frequency of data compilation*

Scope and coverage

*The Quarterly Report on construction (*K KPS GRAĐ-21*) is collected from business entities and their parts classified in the Statistical Business Register of Business into section F Construction according to the KDBiH 2010.*

The Quarterly Survey K KPS GRAĐ-21 covers enterprises and their parts 10 or more employees (the so-called „cut off" sample) which performing construction activity.
Data refer to all construction works (new constructions and reconstructions, maintenance and repair works on existing constructions) done on the territory of the BiH. Constructions and works are classified according to the Classifications of Types of Constructions (EU CC)– KVGO BIH which is harmonized with appropriate classification prescribed by Eurostat (Classifications of Types of Constructions − CC, final version).

Calculation method

The indices of production in construction are calculated two stages. In the first stage indices are calculated of hours worked on second stage indices of groups are weighted with value of construction works.

Indices series presentation

The indices of production in construction are presented in this release as gross (non-adjusted) indices, seasonally adjusted indices (in which the effect of certain calendar days and the seasonal effect have been excluded), working-day adjusted indices (in which the effect of certain calendar days has been excluded, e.g., the number of working days, national holidays, religious holidays etc.) and trend indices (seasonally adjusted indices from which the random component effect has been excluded).
The seasonal and working-day adjustment were done by applying the JDEMETRA+, by using the TRAMO/SEATS Method on the quarter index series (Ø 2015.= 100), which begins with the index for first quartal 2005.
The prolongation of the index series by adding new quarterly data may cause subsequent changes in seasonally adjusted series and trend indices for several previous months, due to characteristics of the applied method of seasonal adjustment.

Desezonirani indeksi

Pod pojmom "desezonirani indeksi" podrazumijeva se da su podaci prilagođeni za uticaj sezone i kalendarskih dana a u skladu sa Eurostatovim preporukama i Uredbom Vijeća (EZ-a) br.1165/98.

Kalendarski prilagođeni indeksi

Pod pojmom "kalendarski prilagođeni indeksi" podrazumijeva se da su podaci prilagođeni za kalendarske dane.

Seasonally adjusted indices

The term seasonally adjusted indices indicate that data are adjusted for both seasonal and working-day effects.

Working-day adjusted indices

The term working day adjusted indices indicate that data are adjusted only for working-day effects.

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52,Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: http://www.fzs.ba

Odgovorne osobe:
Nusreta Imamović, šef Odsjeka za statistiku industrije, građevinarstva i energije
Sanja Ambrožić, pomoćnik direktora za Sektor poslovnih statistika
Doc. Dr. Emir Kremić, direktor,

Persons responsible:
Nusreta Imamović, *Head of Department for Industry, Construction and Energy Statistics*
Sanja Ambrožić, Assistant Director for Sector of business statistics
Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremili: Edina Dulić, Adis Mizdrak
Prepared by: Edina Dulić, Adis Mizdrak

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet